

ABI-INFO II /syksy 2019

Töölön yhteiskoulun aikuislukio 1855

Kaikki ylioppilastutkinnon kokeet pidetään *Töölön yhteiskoulun* tiloissa.

PÄIVITÄ YHTEYSTIETOSI AIKUISLUKION KANSLIAAN!

Oikeus osallistua ylioppilastutkinnon kokeisiin on niillä kokeisiin ilmoittautuneilla **lukion päättötutkintoon** tähtäävillä kokelailla, jotka ovat ko. kirjallisten kokeiden päivään mennessä suorittaneet oppiaineen pakolliset kurssit (aineista, joissa ei pakollisia kursseja, vähintään 2/3 kurssia), sekä **ammattillisen tutkinnon pohjalta** kirjoittavilla kokelailla. Lukion rehtorin päätökseen, jolla rehtori on evännyt osallistumisoikeuden ylioppilastutkintoon tai siihen kuuluvaan kokeeseen, saa kirjallisesti hakea oikaisua aluehallintovirastosta. Valitus rehtorin päätöksestä on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

HUOM! Yo-kokeet perustuvat kaikkiin valtakunnallisiin pakollisiin ja syventäviin kursseihin.

• KOKEET JA NIIDEN PITOPAIKAT – TUTUSTU HUOLELLA!

Tässä infopakettissa on tiedot tarkoista **kokoontumisajoista ja paikoista**. Koe voi olla useassa paikassa ja esim. **sukunimesi alkukirjaimet** ratkaisevat joskus koepaikkasi. Kokeita järjestetään kahdessa salissa (2. ja 5. krs), studiossa (5 krs.) ja joissakin luokissa. Ohessa on tiedote paikoista. **TUTUSTU HUOLELLA!** Muutokset ovat viime hetkelläkin mahdollisia ja **varmista kirjoituspaikkasi ja kokoontumistilasi** alailmoitustaululta ja / tai aulan fläppitaululta **koeaamuna** ja **tule paikalle kello 8.** (*Olethan muistanut ilmoittautua tälle kirjoituskerralle!*)

YTL:n tiedotekirje kokelaille: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/maaraykset/tiedote-kokelaille>

• KOKEIDEN KESTO; varaa aikaa, aloitus voi viivästyä (työpaikalle, parkkimittariin...)

Kokeet alkavat aina klo 9.00 ja kestävät **kuusi tuntia**. Paikalla tulee olla viimeistään klo 8.00, saliin sisäänotto ja koneiden asennus alkaa. **ÄLÄ MYÖHÄSTY!** Mikäli näin kuitenkin käy, kirjoitustilaan saa tulla klo 10.00 asti (myöhästyessäsi häiritset kuitenkin muiden koesuoritusta, älä jätä viime tippaan, laitteiden asentamiseen menee aikaa). Mikäli myöhästyit enemmän, mene koulun kansliaan 2. krs. Joudumme tällöin soittamaan yo-lautakuntaan ja pyytämään lupaa osallistumisellesi. Kello 12 jälkeen ei enää lupaa saa, koska tällöin muut kokelaat saavat jo poistua kokeesta. Kokelaat kutsutaan koetilaan nimellä, oma-aloitteisesti sinne ei mennä. Saliin ei myöskään viedä omia papereita, vaan koulun tiedoilla varustetut paperit on jaettu pöydille. **Koetilasta EI SAA poistua ennen klo 12.**

• VARUSTAUTUMINEN JA VAATETUS– ei tekstejä, eikä peittäviä kääreitä!

Koulu ei vastaa arvotavaroista (esim. lompakot, kellot ja kännykät), **eikä niitä saa ottaa kirjoitustilaan mukaan!** Pukuhuonetilat eivät ole valvottuja. Voit kuitenkin jättää lompakon, kellon ja kokonaan suljetun kännykän nimellä varustetussa muovipussissa säilytettäväksi kansliassa (kerätään pukuhuoneessa ja vahtimestari vie ne). **Tässäkään tapauksessa koulu ei kuitenkaan vastaa näistä. Henkilöllisyystodistukset otetaan mukaan koetilaan ja niitä ei saa tutkia kokeen aikana.**

Eväät on otettava pois pakkauksista ja ainoastaan **läpinäkyvä muovi on sallittu kääreenä**. Koululta saat korin eväiden kuljettamista varten. Kokeissa ei saa olla **mukana tekstejä** esim. juomapulloissa tai vaatetuksessa. **Peitä jo kotona tekstiit tai poista ne**. Näin nopeutat kirjoitusten alkurutiineja. Henkilöllisyystodistus otetaan koriin mukaan ja laitetaan sitten omalle pöydälle. Ulkomaalaisen passin lisäksi tarvitse esim. KELA-kortin, jossa näkyy suomalainen **hetu**. Saliin on myös varattu mukeja juomia varten, nenäliinoja, vettä ja lääkkeitä. **Vältä voimakkaita hajusteita ja voimakkaasti tuoksuvia ruokia. HUOM! Sitrushedelmät esim. appelsiinit, mandariinit ja voimakkaat hajusteet ovat kiellettyjä.** *Korvatulpat* ovat hyvä hätävara, mikäli pelkää keskittymiskykyä häiriytyvän koetilanteessa. Pipot, lippalakit ym. tarkistetaan koetilaan siirryttäessä. Naisten huivin tarkistaa naispuolinen valvoja erillisessä tilassa nimenhuudon päätteeksi /ennen (esim. pukuhuone, wc), jonka jälkeen huivin saa laittaa takaisin. Et saa tuoda mitään papereita koetilaan. **Tekstejä ei saa olla myöskään koneessa, eikä vaatteissa.**

HUOM! Ennen kokeen alkua koetilassa annetuista ohjeista **ei saa tehdä muistiinpanoja** kokeeseen!

Salissa ei saa liikkua yksin. Kun tarvitset jotain (esim. suttupaperia, nenäliinoja, matematiikan kokeessa laskimesi), nosta *käsi pystyyn*, jolloin valvoja tulee luoksesi. (HUOM! Valvojat eivät voi neuvoa tehtävänannoissa, eivätkä voi myöskään selittää sanoja, tai neuvoa tietokoneohjelmien käytössä yms.) Mikäli pudotat jotain, valvoja tulee sen nostamaan. **Jos haluat WC:hen, nouse seisomaan** pulpettisi viereen ja odota, kunnes valvoja

lähtee liikkeelle. **Laita näytönsäästäjä päälle ja laske koneesi näyttöä vähän** (ei kokonaan!) Tupakointi ja nuuskaaminen ovat kiellettyjä. Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12.01. Tarkista ennen lopettamista, että **et ole vastannut ylimääräisiin tehtäviin ja olet toiminut ohjeiden mukaan. Luonnostelupaperit ja usb-muisti jätetään lähtiessä salin I valvojalle**, joka merkitsee myös poistumisaikasi pöytäkirjaan.

-APUVÄLINEET: Kokeissa ei saa olla muita kuin Ylioppilastutkintolautakunnan hyväksymiä apuvälineitä. Sallitut apuvälineet, kuten laskimet ja taulukkokirjat matematiikan ja tiettyjen reaalaineiden (fysiikka, kemia ja maantiede) kokeissa, on tuotava **koulun kansliaan viimeistään koetta edellisenä arkipäivänä klo 18.00 mennessä**. Koulu on velvollinen tarkastamaan, että apuvälineet ovat YTL:n määräysten mukaisia. Laita **nimesi näkyväälle paikalle kanteen** niin laskimeen kuin taulukkokirjaan. Poista laskimesta käyttöohjeet (joskus kannessa). Taulukkokirjassa ei saa olla mitään merkintöjä, ei edes alleviivauksia. Kokelas on **itse vastuussa** laskimen muistin tyhjentämisestä. **Ota vastauksesi luonnosteluun mukaan oma viivoitin, astelevy ja harppi!**

- TIETOKONEET: Kokeissa tulee olla oma kannettava tietokone, virtajohto, langalliset kuulokkeet sekä mahdollinen sovitin ja langallinen hiiri (jos tarvitset). Sinun tulee itse osata bootata koneesi ja käynnistää se muistitikulta (eri koneissa eri näppäin). Tietyissä koneissa (esim. Apple) tarvitaan internet-johdon **sovitin**. Koneen tulee olla kokonaan suljettu kokeen alussa. Ei saa olla wifi-, yms. mahdollisuuksia tai tallentavia ominaisuuksia.

”Kokelaan velvollisuus on huolehtia, että hänellä on kokeessa mukanaan kokelaan tietokonetta koskevan ohjeen (ks. liite 2) mukainen tietokone, virtajohto ja kuulokkeet. Kokelaan tulee osata käynnistää tietokoneensa lautakunnan toimittamalta USB-muistilta... Halutessaan kokelas voi käyttää tietokoneessaan lisälaitteita: näppäimistöä, langallista hiirtä tai muuta vastaavaa osoitintyökalua. Tietokoneiden verkkoliikenne saattaa vaatia USB-liitäntäisiä lisälaitteita, kuten Ethernet- tai WLAN-adapttereita. Tarvittavien laitteiden liittäminen saattaa vaatia USB-toistimen (USB-hubin) käyttöä. Lisälaitteet eivät saa sisältää kokelaan koesuoritusta edistäviä aineistoja tai toimintoja (esim. oikoluku). Langattomien lisälaitteiden käyttö on kokonaan kielletty.”

Matkapuhelimien ja elektronisten laitteiden (esim. älykellot) tuominen koetilaan voidaan katsoa pahimmillaan vilpin yritykseksi. Tällöin voidaan mitätöidä kaikki sen tutkintokerran kokeet.

”Jos kokelas syyllistyy kokeessa vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen taikka avustaa siinä, kaikki hänen koesuorituksensa kyseiseltä tutkintokerralta katsotaan hylätyksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempään saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on toistuvaa tai muuten erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.”

Valmistautuminen: (voit lainata koulun kirjastosta usb-tikun boottausharjoittelua varten)

- Tiedät, millä koneella suoritat kokeen. Olet harjoitellut sen kanssa. Koulu ei lainaa koneita: kokeessa käytetään kannettavia tietokoneita, tabletit eivät käy. Koneessa on oltava **USB-portti**.
- koneesi akku on ladattu ja kone on **kokonaan sammutettu**, kun tulet kokeeseen. Kokeile koneen käynnistämistä edellisenä iltana ja sammuta se kokonaan (ei lepotila).
- Sinulla on tarvittavat oheislaitteet: **virtajohto, langalliset kuulokkeet ja halutessasi langallinen hiiri** sekä **mahdollinen sovitin** esim. MacBook Airiin verkkojohdolle.
- Olet testannut, että kuulokkeet toimivat ja niistä kuuluu ääni. Kuulokkeista ei saa kuulua ääni läpi.
- Osaat itse kiinnittää kaikki johdot (virtajohto, internetverkkojohto, kuulokkeet, hiiri).
- **Osaat avata koneen käynnistyslaitevalikon ja käynnistää koneen USB-muistitikulta** (ns. boottaus).
- Olet harjoitellut sähköistä yo-koetilannetta Abitilla.
- Olet tutustunut sähköisen kokeen yleisohjeisiin: sekä oppiainekohtaiseen tiedotekirjeeseen: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/digitaalinen-ylioppilastutkinto>
- Olet tutustunut etukäteen aineesi yo-kokesiin esim. YLE:n abitreeneissä
- Osaat käyttää kokeessa tarvittavia ohjelmia (esim. LibreOffice, matematiikan ohjelmat).
- Osaat tehdä Abitti-järjestelmässä kuvankaappauksen tietokoneen näytöltä.
- *kurssikokeet ja harjoittelu:* sinulla on toimiva sähköpostiosoite ja tiedät, miten koneesi näppäimistöllä kirjoitetaan @-merkki.

HUOM! Oman tietokoneen **boottaamista** pääsee harjoittelemaan **klo 20.05–20.35 luokassa 32 torstaina 5.9. ja keskiviikkona 11.9.** Tilaisuuteen ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, mutta oma tietokone täytyy olla mukana.

Ainekohtaisissa valmentautumistilaisuuksissa käydään vielä läpi mm. kokeen rakennetta, muista osallistua. Osa tilaisuuksista on voinut jo olla. Opettajat ovat tiedottaneet wilman ja s-postin kautta.

Toimiminen kokeessa:

Odotustilassa laita eväät koriin ja tietokoneesi korin päälle näyttö avattuna siirtyessä koetilaan. Koetilaan kutsutaan nimellä. Istu rauhassa paikallasi ja kytke laitteesi johdot. Paikallasi on jaettu Abitti-järjestelmän muistitikku, aseta myös se paikalleen. Voit aloittaa koneen bootauksen. Valvoja antaa sinulle koejärjestelmään kirjautumiseen tarvittavan avainluvun ja tarkistaa henkilöllisyytesi sekä valitsemasi **kokeen, tason ja kielen**. Olet itse vastuussa siitä, että **olet valinnut oikeanlaisen kokeen.** ”*Koetilaisuudessa kokelaan on tarkistettava ennen kokeen alkamista, että hän osallistuu siihen kokeeseen, johon on ilmoittautunut. Mikäli kokelas osallistuu väärään kokeeseen, koe katsotaan hylätyksi.* ”

Koe alkaa vasta, kun I-valvoja salin edessä käynnistää sen. Kuuntele annettuja ohjeita. Teknisessä vikatilanteessa kutsu valvoja luoksesi viittaamalla. Teknisiin ongelmiin käytetty aika hyvitetään sinulle.

Valvojat **eivät voi antaa ohjeita koeohjelmien käyttämisestä, vaan vain ongelmatilanteissa**. Paikallasi on jaettu luonnostelupaperia. Jos käytät paperia, laita siihen tunnistetietosi ja palauta lopetettuasi usb-tikun kanssa I-valvojalle.

Lue huolellisesti tehtävänannot ja tarkista ennen kokeen päättämistä, **että et ole vastannut ylimääräisiin tehtäviin. Huomaathan, että kaikki merkinnät vastauskentissä luetaan vastauksiksi**. Poistuessasi paikaltasi WC-käynnille, peitä näyttösi esim. näytönsäästäjällä tai laskemalla näyttöä alemmas. HUOM! Koeaikaa seurataan koetilan seinällä olevasta kellosta, ei tietokoneen kellosta.

Digitaalisten kokeiden kuvaukset: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/digitaalinen-ylioppilastutkinto/digitaalisten-kokeiden-kuvaukset>

- ÄIDINKIELEN KOE:

Äidinkielen yo-kokeeseen kuuluu lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe. **Molemmat on tehtävä.**

Lukutaidon kokeessa on kaksi osiota, josta kummastakin valitaan yksi tehtäväkokonaisuus. Tehtäväkokonaisuus voi muodostua yhdestä tai useammasta tehtävästä. Vastauksen pituus ja muoto (yhtenäinen teksti vai luettelo) kerrotaan tehtävänannossa. Tehtäväkokonaisuuden kokonaispisteet ovat 0-30, eli lukutaidon kokeen maksimipisteet ovat 60 pistettä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota pääasiassa lukutaitoon, mutta myös vastauksen selkeyteen.

Kirjoitustaidon kokeessa kirjoitetaan yksi essee, jonka aihe valitaan muutamasta vaihtoehdosta. Kokeessa on runsaasti aineistoa, joista kokelas valitsee tehtävässä annettujen ohjeiden mukaan omaan aiheeseensa sopivimmat. Kirjoitustaidon kokeen arvosteluasteikko on 0-60 pistettä, aina viiden pisteen välein.

Kirjoitustaidon ja lukutaidon kokeiden pisteet lasketaan yhteen ja näin muodostuu kokeen pistemäärä.

- SUOMI TOISENA KIELENÄ KOE:

Tavallisimmat virheet syntyvät siitä, että ohjeita ei noudateta tarkasti! Lue KAIKKI ohjeet huolellisesti ja NOUDATA ohjeita! Lue tehtävien ohjeet monta kertaa!

On turvallista kirjoittaa tekstit suoraan vastauskenttään, jolloin ne tallentuvat automaattisesti. Jos haluat käyttää esim. LibreOfficea tai muuta apuohjelmaa, sinun pitää muistaa tallentaa tiedostosi työpöydälle (sen nimi on Digabi).

Kokeessa on kolme tehtäväkokonaisuutta. Kaikkiin pitää vastata!

1) Kuuntelu. Muista että jotkut tehtävistä saa kuunnella vain kerran tai kaksi kertaa! Jos painat vahingossa play-näppäintä, kuuntele tehtävä heti. **Kun olet painanut kerran play-näppäintä, olet käyttänyt yhden kerran kuunnella nauhoite! Mieti, onko tarkoitus vastata kysymykseen vai kertoa pääasiat.** Jos tehtävässä on annettu pituusohje, noudata sitä.

2. Lukutaito-osio. Katso tarkasti, mitä kysytään ja vastaa kysymykseen perusteellisesti. Vastaa juuri siihen, mitä kysytään! Kysymykseen ei aina riitä vastaukseksi vain yksi asia vaan pitää osata yhdistellä asioita. Älä kopioi vastaukseesi alkuperäistä tekstiä vaan vastaa **omin sanoin (kopiointi laskee pisteitä)**. Tärkeintä on löytää oikea vastaus, mutta yritä silti kirjoita hyvää suomen kieltä!

Katso ohjeesta merkkimäärä. Noudata kaikkia ohjeita.

3) Kirjoitustaito sisältää lyhyen ja pitkän kirjoitustehtävän. Katso merkkimäärä. Katso, että merkkimäärä vastaa tehtävänantoa. Muista, että pitkistä kirjoitelmaista saa **eniten pisteitä! Kirjoitelmissa on tärkeää**

lukea tehtävänanto! Jos tehtävänantoa ei noudata, menee paljon pisteitä. Jos tehtävänanto käskee käyttää pohjatekstiä, pohjatekstiä on PAKKO käyttää! Silloin pitää viitata pohjatekstiin. Jos et ole harjoitellut asiaa, älä valitse aineistopohjaista aihetta! Unohtuneesta otsikosta menee 5 pistettä! Laita otsikkoon mukaan tehtävän numero.

- MATEMATIIKAN KOE

YTL:n PÄIVIETTY LASKINOHJE, MA, FY, KE:

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/fi_laskinohje_tarkennus.pdf

Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on **kaksi osaa**: A-osa ja B-osa. B-osa jakautuu edelleen kahteen osaan, jotka merkitään tunnuksin B1 ja B2. **A-osassa** on 4 tehtävää ja niihin kaikkiin vastataan. **B1-osassa** on 5 tehtävää, joistakolmeen vastataan. **B2-osassa** on 4 tehtävää, joista kolmeen vastataan.

Kokeen A-osassa kokelaalla on käytettävissä *KCalc -laskinohjelma*. Kokeen A-osassa kokelaalla ei ole käytössään seuraavia muuten koejärjestelmään sisältyviä ohjelmia: *LibreOffice Calc, wxMaxima, Texas Instruments TI-Nspire CAS, Casio ClassPad Manager, Logger Pro, Geogebra, 4f Vihko*. Kokeen A-osassa ei voi myöskään käyttää erillistä laskinta. **Kokeen B-osassa** kokelaalla ovat käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

Matematiikan kokeissa saa käyttää apuvälineinä lautakunnan määräysten mukaisia laskimia ja taulukkokirjoja syksyn 2020 kokeeseen saakka (syksy 2020 mukaan lukien). Omalla nimellä SELVÄSTI MERKITYT taulukot ja laskimet on tuotava aikuislukion kansliaan (2. krs) tarkastettavaksi viimeistään **koetta edeltävänä arkipäivänä klo 18.00 mennessä. Taulukkokirjoissa ei saa olla merkintöjä esim. alleviivauksia ja laskimissa ei saa olla tekstejä esim. käyttöohjeita**. Kokelas on vastuussa **laskimen muistin tyhjentämisestä** ja pyydettyä tyhjentämisen esittämisestä opettajalle. Puhelimet ja kellot ovat kiellettyjä. Omaa harppia ja viivoitinta voi käyttää luonnosteluvaiheessa.

Tarkastetut taulukkokirjat ovat kokelaan paikalla. **Kokelas saa tarkastetun laskimensa palautettuaan A-osan**. Kaikki funktio-, graafiset ja symboliset laskimet ovat sallittuja kokeen B-osassa. Kokeissa sallitaan seuraavien taulukkokirjojen käyttö:

MAOL: MAOL-taulukot, Otava, sekä vastaava ruotsinnos ja Ranta–Tiilikainen: Lukion taulukot, WSOY.

Kokelas aloittaa koetilaisuuden käynnistämällä koneensa ja tunnistautumalla kokeeseen. Kokelas voi vastata sekä A-osan että B-osan tehtäviin, mutta kokeen alkaessa kokelaalla on käytössään vain osa koejärjestelmän ohjelmista. Palautettuaan A-osan kokelas saa käyttöönsä kaikki koejärjestelmästä löytyvät ohjelmat, ja voi jatkaa B-osaan vastaamista. A-osan palautettuaan kokelas näkee vain B-osan tehtävät, eikä voi enää palata vastaamaan A-osaan. A-osan palautukselle ei ole aikarajaa. A-osan palautettuaan kokelas saa käyttöönsä erillisen tuomansa laskimensa.

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/fi_maaraykset_matematiikka_digitaalinen_koe.pdf > **Tutustu:** <https://www.ylioppilastutkinto.fi/ma>

- REAALIINEIDEN KOKEET:

Tehtävien ja enimmäisvastausten määrä vaihtelee eri oppiaineiden kokeissa, samoin esim. onko pakollisia osioita. Maksimipistemäärä on 120 pistettä. Tehtävätyypit ovat aiempaa vaihtelevampia ja tehtävät jaetaan moduuleihin. Eri oppiaineiden kokeissa voi olla eri määrä moduuleita ja rajoituksia valittavien tehtäviin eri moduuleissa. Muista laskea vastauksesi lukumäärä; kaikki merkinnät luetaan vastauksiksi. Tutustu sähköisten kokeiden kuvauksiin ja esimerkkitehtäviin:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/digitaalinen-ylioppilastutkinto>

<https://digabi.fi/kokeet/esimerkkitehtavat/>

- KIELTEN KOKEET:

Kokelas voi valita, missä järjestyksessä hän suorittaa koetehtävät ja hän voi palata myös kaikkiin vastauksiinsa. Kokelas käynnistää itse kuullun ymmärtämistä mittaavien tehtävien äänitteet ja videot. Tehtävät voivat sijaita kokeessa erillään toisistaan. **Äänitteiden kuuntelukerrat on rajoitettu**, mutta tutustumis- ja vastausajan pituuden kokelas saa päättää itse. Kokeessa voi olla myös vain kerran kuultavia osuuksia. Videotehtävissä kokelas voi tauottaa ja kelata videota taaksepäin, eikä katselukertoja ole rajoitettu.

Tehtävän suorittamiseen tarvittava ohjeistus annetaan tehtävän yhteydessä. Ohjeistuksessa vastauksen sana- tai **merkkimäärä** voi olla rajoitettu. Huom! Kokeen vastauskenttä ja mahdollisesti käyttämäsi tekstinkäsittelyohjelma voivat laskea vastauksesi merkkimäärän eri lailla; **noudata vastauskentän**

merkkimäärää. Avokysymysten vastausten tulee olla lyhyitä ja ytimekkäitä. Ylipitkät vastaukset voivat edelleen johtaa pistevähennyksiin. Kokelas voi käyttää kuullun ymmärtämistä mittaavien tehtävien tekemiseen haluamansa ajan, mutta tehtävät laaditaan siten, että niiden yhteenlaskettu arvioitu suoritus-aika on noin yksi tunti.

Jos kokeeseen sisältyy kuullun ymmärtämistä mittaavia tehtäviä, **kokelaan on jätettävä arvoiteltavaksi suoritus kuullunymmärtämisen tehtäväkokonaisuudesta sekä lisäksi suoritus ainakin yhtä muuta osaluuetta mittaavasta tehtäväkokonaisuudesta, jotta suoritus olisi hyväksytty.**

Muista laskea vastaustesi lukumäärä; kaikki merkinnät luetaan vastauksiksi.

SAIRASTUMINEN, MUUT SUORITUKSEEN VAIKUTTAVAT SEIKAT:

Yo-kokeiden päätyttyä voidaan lautakuntaan lähettää puoltolauseena esim. tieto kokeen aikaisesta sairaudesta, vaikeasta elämäntilanteesta (lääkärintodistus, joka päivätty koeaikaan tai muu asiaa selvittävä puoltolause) tai mahdollisesta lääkityksestä, joka on vaikuttanut koesuoritukseen. Ota yhteyttä erityisopettajaan puoltolauseen tekemisessä.

”Sairaus tai vamma, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus tai erityisen vaikea elämäntilanne voidaan ottaa arvoitelmassa huomioon vain, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan.”

Sairastunut ja kokeesta poisjäänyt kokelas voi hakea ilmoittautumisensa mitätöintiä, mutta on **TÄRKEÄÄ huomata**, että **mitätöinti ei pidennä tutkinnon suoritus-aikaa** (esim. pakolliset kokeet kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana, pakollisen hylätyn kokeen viimeinen suorituskerta).

>OTA AINA YHTEYTTÄ KANSLIAAN/ REHTORIIN SELVITTÄÄKSESI VAIKUTUKSEN TUTKINTOOSI!

TULOKSET Varmista, että sinulla on wilma-tunnukset tallessa.

- **ALUSTAVAT TULOKSET:** Opettajalla on **viikko aikaa** alustavasti korjata kokelaiden suorituksia. Mikäli opettajalla on vähintään 41:n ja reaaliaineissa 21 kokelaan paperit korjattavana, on **korjausaika kaksi viikkoa**. Alustavat tulokset **näet Wilmasta**, ne eivät tule enää ilmoitustaululle. Alustavia tuloksia voi kysellä myös kansliasta kanslian aukioloaikoina klo 13.00 - 19.00. Edellisen tutkintokerran arvosanojen pisterajat ovat nähtävillä ilmoitustaululla ja lautakunnan sivuilla.
- **LOPULLISET TULOKSET:** Lautakunnan sensorit arvostelevat koesuoritukset. Kokelaalla on 14 päivää aikaa pyytää tarkastusarvoitelmia (*oikaisuvaatimus*) siitä, kun hänellä on ollut mahdollisuus saada lopulliset tuloksensa tiedoksi. Tarkastusmaksu palautetaan kokelaan pyynnöstä ja vain jos tarkastus johtaa pisteiden muuttumiseen. Vain huomattava ero opettajan ja sensorin arvioinnissa antaa käytännössä aiheutta pyytää tarkastusta. **Lopulliset tulokset ovat nähtävissä myös Wilmassa sekä uutena:**
”Syksyn 2019 tutkinnosta alkaen tutkinnon tulokset ja kokelaan arvoitellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi lautakunnan ilmoittamassa, erillisessä verkkopalvelussa. Tämän muutoksen myötä lautakunnan kanslia ei jatkossa enää anna sensorin yhteystietoja koesuoritusten arvoitelmia koskevia tiedusteluja varten.”

”Tulosten julkaisemisen yhteydessä lautakunta julkaisee myös lopulliset hyvän vastauksen piirteet, joista ilmenevät perusteet, joiden mukaan arvoitelu on suoritettu. Tieto siitä, miten arvoitelperusteita on sovellettu kokelaan koesuoritukseen, muodostuu kokelaan koesuorituksestaan saamista pisteistä, lopullisista hyvän vastauksen piirteistä ja lautakunnan määräyksissä ja ohjeissa annetuista arvoitelmia koskevista määräyksistä. Koesuorituksessa mahdollisesti olevat opettajien ja sensoreiden merkinnät tai niiden puuttuminen katsotaan muistiinpanoluonteisiksi, eivätkä ne näin ollen suoraan kerro arvoitelperusteiden soveltamisesta koesuoritukseen.”

Mikäli kokelas ei halua, että hänen mahdollinen hylätty kokeensa **kompensoituu** (hyvin mennyt koe tuo kompensatiopisteitä ja näin kokelas voi saada tutkintotodistuksen), on tämä **kirjallisesti kiellettävä etukäteen** ja koskee kokelaan koko tutkintoa. Syksyn tutkinnon kohdalla **kiellon on oltava lautakunnassa 31.10 ja kevään tutkinnon kohdalla 15.5**. Kokelaan on myös erikseen kirjallisesti kiellettävä, mikäli ei halua nimeään annattavaksi julkisuuteen valmistujien listassa.

Jos sinulla on yleisluontoista kysymistä ylioppilastutkinnosta ja sen toteuttamisesta, käänny kanslian, rehtorin tai lehtori Jaana Uitin puoleen. Koekohtaisissa ongelmassa voit käännyä aineenopettajan puoleen.

Aikuislukio: syksyn 2019 yo-kokeet:

Kun kokeesi on viidennessä kerroksessa (yläsali, studio, lk 52, 55), jätä tavarat luokkaan 54 (5krs.). Alasalissa kirjoittavat jättävät tavarat 1. kerroksen pukuhuonutilaan. Kirjoitustilaan mukaan vain eväät, kirjoitusvälineet ja henkilöilystodistus sekä tietokone tarvikkeineen. Ei kännyköitä, kelloja, elektronisia laitteita, eikä lompakoita. Kaikki tekstit, peittävät kääreet ja paperit ovat kielletty.

Pukuhuone ei ole lukittu. Lompakon, kellon ja kokonaan suljetun kännykän voit laittaa läpinäkyvään pussiin (jossa selvästi teipillä nimesi) ja jättää sen nimettyyn koriin. Henkilökunta vie korit kansliaan, josta tavarat voi noutaa klo 12 jälkeen. **Koulu ei tässäkin tapauksessa vastaa ko. tavaroista. Jätä siis arvotavarat kotiin!**

Kokeen kesto on 6 tuntia ja poistua saa aikaisintaan klo 12 jälkeen. Mikäli myöhästyit: **klo 10 asti** saat tulla kirjoitustilaan suoraan ilman yhteydenottoa tutkintolautakuntaan. Tällöin kuitenkin häiritset muiden koesuoritusta, vältä myöhästymistä. **Jos tulet klo 10 -12.00 välillä,** on pyydettyä lupa osallistumisellesi - mene tällöin koulun kansliaan 2 krs. Klo 12 jälkeen ei enää ole mahdollista osallistua kokeeseen. **Henkilöllisyys todistetaan vasta istumapaikalla.** Osassa kokeissa on kokelaiden **jako eri paikkoihin sukunimen aakkosten** mukaan: **A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, Å, Ä, Ö**

Ma 16.9. C-kielet luokka 55	<u>Kokoontumispaikka luokka 54,</u> jonne jätetään tavarat. Sitten luokan 55 eteen ja sinne kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöilystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita tilassa olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta.
Ke 18.9. äidinkieli: lukutaito -yläsali: jako (37kpl) kokelaat A>Kurkela (huom! lei K. Arp. eikä S. Kin) -alasali: kokelaat Köiv>Ö (Huom! Myös kokelaat K. Arp. ja S. Kin) -lk 55: kokelas J.T. (YTL.n päätös)	Yläsali 5 krs. Kokoontumispaikka luokka 54., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöilystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita tilassa olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. Alasali, 2 krs: kokoontumispaikka pukuhuone 1 krs., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöilystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita pussi portaiden vieressä olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. lk 55, 5 krs: : Tavarat luokkaan 54 ja sitten odottamaan luokan 55 eteen.
Pe 20.9. A-kielet -studio: jako kokelaat A > Kaukiainen -yläsali: jako kokelaat Kemppinen>Ö -luokka 52: S. Mest (YTL.n päätös) -luokka 55: M.Rant., ja J. Tuom. (YTL.n päätös)	Yläsali ja studio, 5 krs. Kokoontumispaikka luokka 54., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöilystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita tilassa olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. Studiossa kirjoittavat siirtyvät käytävään odottamaan nimenhuutoaan. lk 55, lk 52, 5 krs: Tavarat luokkaan 54 ja sitten odottamaan luokkien eteen.
Ti 24.9. matematiikka -yläsali - lk 55: kokelaat K.Kar., B.Mar., P.V. (YTL.n päätös)	Yläsali 5 krs. Kokoontumispaikka luokka 54., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöilystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita tilassa olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. lk 55, 5 krs: Tavarat luokkaan 54 ja sitten odottamaan luokan55 eteen.

<p>To 26.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia -yläsali - lk 55: K.Kar. C.Leh., M. Rant. Ja J.Tuo. (YTL.n päätös)</p>	<p>Yläsali 5 krs. Kokoontumispaikka luokka 54., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöllisyystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita tilassa olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. lk 55, 5 krs:Tavarat luokkaan 54 ja sitten odottamaan luokan 55 eteen.</p>
<p>Pe 27.9. ruotsi -yläsali</p>	<p>Yläsali 5 krs. Kokoontumispaikka luokka 54., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöllisyystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita tilassa olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta.</p>
<p>Ti 1.10. äidinkieli kirjoitustaito ja suomi toisena kielenä koe -yläsali: kokelaat A > Kiironen (huom!<i>ei</i> K. Arp.) - alasali: kokelaat Kinnunen > Ö (huom!<i>myös</i> K. Arp.) - lk 55:kokelas J.T. (YTL.n päätös) - studio: kaikki s2- kokelaat</p>	<p>Yläsali 5 krs.: Kokoontumispaikka luokka 54, jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöllisyystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita tilassa olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. Alasali, 2 rs: kokoontumispaikka pukuhuone 1 krs., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöllisyystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita pussi portaiden vieressä olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. lk 55, 5 krs:Tavarat luokkaan 54 ja sitten odottamaan luokan 55 eteen. Studio, 5 krs. : kokoontumispaikka lk 54, jonne jätetään tavarat. Mene käytävään studion eteen odottamaan, sinne kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöllisyystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita pussi luokan 54 koriin.</p>
<p>To 3.10. uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto - alasali: elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede - lk 52: terveystiedon ja uskonnon kokelaat -lk 55: kokelaat C.Leh. Ja J.Tuo. (YTL.n päätös)</p>	<p>Alasali, 2 krs kokoontumispaikka pukuhuone 1 krs., jonne jätetään tavarat. Saliin kutsutaan nimellä. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöllisyystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Laita pussi portaiden vieressä olevaan koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta lk 52 ja 55, 5 krs. : Jätä takkisi ja laukkusi luokkaan 54. Mene käytävään oikean luokan eteen odottamaan, sinne kutsutaan nimellä. Kännykät ja lompakot suljetaan pussiin, johon teipillä selvästi nimi. Valvoja kerää luokan 55 edessä koriin. Vahtimestari vie korit koulun kansliaan 2 krs., josta noudat tavarasi poistuessasi kokeesta. Kirjoitustilaan oma tietokone tarvikkeineen, henkilöllisyystodistus ja kirjoitusvälineet sekä eväät.</p>

Kun kokeesi on viidennessä kerroksessa (js, studio, 52,55), jätä tavarat luokkaan 54. Alasalissa kirjoittavat jättävät tavarat 1. kerroksen pukuhuonetilaan. Kirjoitustilaan mukaan vain eväät, kirjoitusvälineet ja henkilöllisyystodistus, sähköisessä kokeessa tietokone tarvikkeineen. Ei kännyköitä, kelloja, elektronisia laitteita, eikä lompakoita. Kaikki tekstit ovat kielletty. **Pukuhuone ei ole kirjallisissa kokeissa lukittu. Koulu ei vastaa arvotavaroista.** Lompakon, kellon ja suljetun kännykän voit sulkea läpinäkyvään pussiin (jossa selvästi nimesi) ja jättää sen nimettyyn koriin. Korit viedään aikuislukion kansliaan, josta ne voi noutaa klo 12 jälkeen. **Koulu ei tässäkään tapauksessa vastaa ko. tavaroista. Jätä siis arvotavarat kotiin!**